

Az Egyesült Államok Külügyi és Védelmi Minisztériumának főbb tisztviselői

A tanulmány két szerzője Szilvási Simon, a Tudásközpont munkatársa, valamint Ryan Brockhaus, a Budapest Fellowship Program amerikai vendég kutatója. Előbbi az amerikai külügyminisztert és helyettesét, a nemzetbiztonsági főtanácsadót, illetve az Egyesült Államok ENSZ nagykövetét mutatja be. Utóbbi pedig a védelmi miniszterről és helyetteséről állította össze a legfontosabb tudnivalókat. Az elemzés a főbb tényeket és a vezetők karrierjének legfontosabb mérföldköveit hivatott bemutatni, nem törekszik az egyének teljes életrajzát felvázolni.

Az Egyesült Államok Külügyminisztériuma

Írta: Szilvási Simon

„Amerika visszatért és a diplomácia is visszatért” e szavakkal kezdte beiktatása utáni első beszédét a külügyminisztériumban az Amerikai Egyesült Államok új elnöke, Joe Biden 2021. február 4-én¹.

Az Amerikai Egyesült Államokban a külügyekkel foglalkozó kormányzati szerv nevében nem szerepel a külügyi orientációra utaló elnevezés. Ennek oka, hogy a kormányzati részleg megalapításakor 1789-ben még a Department of Foreign Affairs² néven szerepelt, ám számos belföldi, az államszervezettel összefüggő feladatkörrel bővítették tevékenységi körét, többek között a kongresszusi döntésekkel kapcsolatos adminisztrációval, így a Department of State név jobban illett e kormányzati szerv tevékenységének leírására³. Idővel ezek a feladatkörök más állami intézményekhez kerültek, azonban néhány funkció megmaradt, többek között az Amerikai Egyesült Államok nagypecsétjének birtoklása és használata, különböző protokoll feladatok ellátása a Fehér Ház számára, illetve a külföldi, hivatalos diplomáciai megkeresések lebonyolítása⁴.

A nemzetbiztonsági főtanácsadó

A nemzetbiztonsági főtanácsadó szerepe sokak szerint a legfontosabb külügyi pozíció, mivel ezt a tisztséget betöltő személy az elnök közvetlen közelében tartózkodik. Szintén

¹ Remarks by President Biden on America's Place in the World. *The White House*. 2021. február 4. <<https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/02/04/remarks-by-president-biden-on-americas-place-in-the-world/>> Hozzáférés: 2021. május 7.

² A New Framework for Foreign Affairs. *Office of the Historian*. <<https://history.state.gov/departmenthistory/short-history/framework>> Hozzáférés: 2021. április 28.

³ Mission. U.S. Department of State. <<https://careers.state.gov/learn/what-we-do/mission/>> Hozzáférés: 2021. április 28.

⁴ America is Back: President Biden Outlines His Vision for U.S. Foreign Policy. U.S. Department of State. <<https://www.state.gov/dipnote-u-s-department-of-state-official-blog/america-is-back-president-biden-outlines-his-vision-for-u-s-foreign-policy/>> Hozzáférés: 2021. március 7.

ezen beosztás fontosságát emeli, hogy a kinevezéshez nem szükséges szenátusi jóváhagyás, az elnök közvetlenül nevezi ki a főtanácsadót. A tisztséget a hidegháború elején, 1947-ben hozták létre a nemzetbiztonsági törvény keretében, és az első főtanácsadót 1953-ban nevezték ki hivatalába.

A jelenlegi főtanácsadó, **Jake Sullivan** Minnesota államból származik és Biden elnökhöz hasonlóan ír, katolikus gyökerekkel rendelkezik. A maga 44 évével a legfiatalabb személy ebben a pozícióban az elmúlt hatvan évben. Kiváló szakmai háttérrel rendelkezik, többek között a Yale Egyetem Jogi karán, valamint az Oxfordi Egyetemen is folytatott tanulmányokat. Barack Obama elnöksége alatt az alelnöki tisztséget betöltő Joe Bident nemzetbiztonsági főtanácsadóként segítette. A külügyminisztériumban a politikai tervezés igazgatójaként, valamint Hillary Clinton korábbi külügyminiszter és elnök-jelölt kabinetfőnök-helyetteseként is szolgált⁵.

Kevésbe ismert, hogy Sullivan a társszerzője egy a Carnegie Intézet által közzétett „*Making U.S. Foreign Policy Work Better for the Middle Class*” című tanulmánynak⁶, amely az amerikai középosztály és a külpolitika kapcsolatára hívja fel a figyelmet. A főtanácsadó álláspontja szerint a bel- és külpolitika szorosan összefügg és olyan felelős külpolitikát kell folytatni, amiben a dolgozó középosztályt érintő változásokat erőteljesebben figyelembe kell vennie a mindenkori vezetésnek. Érvelésében hangsúlyozza, hogy az eredményes elnöki ciklusok mögött erős és összetartó középosztály állt. Az új elnök e társadalmi csoport újraépítésén dolgozik. Sullivan a tanulmányban kiemelte, hogy Amerika erőssége a nehéz időszakok utáni megújulásban és a fejlődésben rejlik.

A külügyminiszter

Antony J. Blinken az USA 71. külügyminisztere, aki a kongresszusi jóváhagyása után hivatalát 2021 január 26-án foglalta el.

Blinken nagyapja, Maurice Blinken, még az egykoron a cári Oroszországhoz tartozó Kijevben született, majd később jogi végzettséget szerzett New Yorkban. Később alapító tagja az Amerikai Palesztin Intézetnek. Egy részletes elemzésén keresztül – amelyben a leendő zsidó állam gazdasági életképességét taglalta – valószínűleg hozzájárult, hogy az Egyesült Államok kormánya támogatta Izrael állam létrejöttét⁷. Édesapja, Donald Blinken, nagykövetségként szolgált Budapesten 1994 márciusától egészen 1997 novemberéig. Nagykövetségként Donald Blinken nagykövet elősegítette hazánk NATO csatlakozási folyamatát, valamint szerepet játszott a magyarországi állandó amerikai katonai jelenlét megalapozásában a Taszári légibázison. A jelenlegi külügyminiszter szülei alapították a Nyílt Társadalom Archívumot (*Open Society*

⁵ Jake Sullivan. Yale Law School. <<https://law.yale.edu/jake-sullivan-0>> Hozzáférve: 2020. április 26.

⁶ Salman Ahmed – Wendy Cutler – Rozlyn Engel – David Gordon – Jake Sullivan – et al.: Making U.S. Foreign Policy Work Better for the Middle Class. *Carnegie Endowment for International Peace*. 2020. szeptember 23. <<https://carnegieendowment.org/2020/09/23/making-u.s.-foreign-policy-work-better-for-middle-class>> Hozzáférés: 2021. április 28.

⁷ Maurice Blinken, 86; Early Backer of Israel. *The New York Times Archive*. 1986. július 15. <<https://www.nytimes.com/1986/07/15/obituaries/maurice-blinken-86-early-backer-of-israel.html>> Hozzáférés: 2021. április 26.

Archive, OSA) Budapesten, amely több ezer levéltári dokumentumot tartalmaz 20. századi történelmi eseményekkel kapcsolatban. Erőfeszítéseiknek tudható be az 1956-os Digitális Archívum – Donald és Vera Blinken Gyűjtemény – létrejötte is, amelyet eredetileg a New York-i Columbia Egyetem könyvtárában őriztek. A gyűjtemény több mint 30.000 oldalnyi mélyinterjúkból álló anyagot tartalmaz, amelyek a magyar forradalom leverését követően külföldre menekültek személyes beszámolóit dolgozzák fel. Az Egyesült Államokbeli 1956-os Magyar Menekültek Digitális Gyűjtemény is a család nevéhez fűződik⁸.

A Szenátus Külügyi Bizottsága előtti beszédében Anthony Blinken kifejtette, hogy az Egyesült Államoknak a diplomatain keresztül kell érvényesítenie akaratát, akiknek a tapasztalatához és lojalitásához kétség sem fér⁹. Véleménye szerint Donald Trump elnöksége alatt az elnöki rendeletek használata miatt a szenátus jóváhagyó szerepköre nem érvényesült külügyi kérdésekben, e folyamat visszaállítását is a megvalósítandó célok között említette a külügyminiszter. Ezen túlmenően a COVID-19 járvány okozta nehézségeket, továbbá a klímaváltozás okozta kihívásokat helyezte előtérbe beszédében.

A nacionalizmus globális erősödése, valamint a demokrácia visszaszorulása, illetve Oroszország és Kína elleni határozottabb fellépés mind-mind fontos kihívás az USA számára, emelte ki Blinken. Mindemellett a 21. századi technikai követelményeknek megfelelően az elektronikus, avagy kiber-hadviselés is kiemelt szerepet fog játszani az Egyesült Államok elkövetkező négy évének külpolitikai céljai közt – jelentette ki az új külügyminiszter. Washington Európa fele irányuló figyelme a nyugati országokon kívül, a kelet-közép-európai régióra is kiterjedt: Blinken a V4 együttműködés fennállásának 30. évfordulója alkalmából gratulált a visegrádi államoknak és várakozását fejezte ki, hogy e négy országgal, köztünk hazánkkal is együttműködhessen¹⁰. A Fehér Ház sajtóosztályának tájékoztatása szerint Biden elnök a nyár folyamán első külföldi úticéljaként az Egyesült Királyságba, ezt követően pedig Brüsszelbe utazik, ahol a NATO-csúcson vesz majd részt¹¹.

⁸ Vera and Donald Blinken. Vera and Donald Blinken Open Society Archives. <<https://www.osaarchivum.org/about-us/vera-and-donald-blinken> > Hozzáférés: 2021. február 2.

⁹ Antony J. Blinken: Opening Remarks by Secretary of State-Designate Antony J. Blinken. U.S. Department of State. 2021. január 19. <<https://www.state.gov/opening-remarks-by-secretary-of-state-designate-antony-j-blinken/> > Hozzáférés: 2021. február 1.

¹⁰ Congratulatory Message on the 30th Anniversary of the Visegrád Group (V4). U.S. Department of State. 2021. február 9. <<https://www.state.gov/congratulatory-message-on-the-30th-anniversary-of-the-visegrad-group-v4/> > Hozzáférés: 2021. április 27.

¹¹ Statement by Press Secretary Jen Psaki on the President's Travel to the United Kingdom and Belgium. The White House. 2021. április 23. <<https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/04/23/statement-by-press-secretary-jen-psaki-on-the-presidents-travel-to-the-united-kingdom-and-belgium/> > Hozzáférés: 2021. április 27.

A külügyminiszter-helyettes

Wendy Sherman pozíciójának kongresszusi jóváhagyása 2021. április 13-án zárult le¹². A Marylandi ortodox zsidó közösségből származó politikusnő mesterdiplomáját szociális munka szakon szerezte¹³. Bill Clinton elnöksége alatt különleges tanácsadóként Észak-Koreával foglalkozó politikai koordinátorként dolgozott. E szakterületből származó tapasztalata lehetővé tette, hogy fontos szerepet játsszon a Közös Átfogó Cselekvési Terv, ismertebb nevén az iráni atomalku létrejöttében. Wendy Sherman az amerikai tárgyalóbi-zottság vezetője volt, ezért külügyminiszter-helyettesi kinevezése akár Joe Biden azon szán-dékát is jelezheti, hogy az USA kész visszatérni a korábban felmondott megállapodáshoz. 2015-ben távozott a külügyminisztériumból, majd a Harvard Egyetem Kennedy Iskolájának Politikatudományi Intézetének munkatársa lett. Szerzőként az Iráni tárgyalásokat eleveníti fel „*Not for the Faint of Heart: Lessons in Courage, Power and Persistence*” című könyvében.

Az Egyesült Államok ENSZ nagykövete

Az egyik legfontosabb diplomáciai posztra, amelyet egy amerikai diplomata betölthet, mindig erős jellemű, tapasztalt, befolyásos személyeket neveztek ki a múltban. A nagykö-vetasszony karrierje egyike azon sikertörténeteknek, amely a szerény körülmények közül sikeresen feltörekvő emberekről szól.

Linda Thomas-Greenfield korábban négy évig szolgált, az Egyesült Államok külügymi-nisztériumának Afrikai ügyekért felelős hivatalának helyettes-**államtitkáráként**. A nagykö-vetasszony korábban politikatudományt oktatott a Bucknell-i Egyetemen. Évtizedes diplo-mácia tapasztalattal rendelkezik, mivel számos országban teljesített szolgálatot, többek között Libériában, Svájcban, Ruandában, Pakisztánban, Szudánban, illetve szerepet vállalt az újonnan létrejövő független Dél-Szudán államiságának a megerősítésében.

Ruandában tartózkodott az 1994-es népiirtás ideje alatt. A nagykövet asszony saját bevallása szerint a személyes meggyőzés híve, amely ruandai tartózkodása alatt az életét is megmentette mikor fegyveresek összetévesztették egy általuk keresett személlyel¹⁴. Ezt a taktikát alkalmazná új pozíciójában is, amelynek keretében személyes, meghitt hangulat-útalálkozók keretében rendezné a vitás kérdéseket¹⁵.

¹² Biden's deputy secretary of state nominee OK'd by Senate committee. *Al-Monitor*. 2021. március 11. <<https://www.al-monitor.com/originals/2021/04/senate-confirms-wendy-sherman-no-2-post-state-department>> Hozzáférés: 2021. április 19.

¹³ Amb. Wendy Sherman's "Not for the Faint of Heart." *Harvard Kennedy School*. 2019. december 18. <<https://www.hks.harvard.edu/publications/not-faint-heart-lessons-courage-power-and-persistence>> Hozzáférés: 2021. április 27.

¹⁴ Opinion: Linda Thomas-Greenfield's history with Rwanda can be put to even greater use. *The Washington Post*. 2020. november 30. <https://www.washingtonpost.com/opinions/letters-to-the-editor/linda-thomas-greenfields-history-with-rwanda-can-be-put-to-even-greater-use/2020/11/30/b1c66d3e-30c8-11eb-9dd6-2d0179981719_story.html> Hozzáférés: 2021. május 11.

¹⁵ Colum Lynch – Robbie Gramer: Gumbo Diplomacy Comes to Turtle Bay. *Foreign Policy*. 2021. február 5. <<https://foreignpolicy.com/2021/02/05/linda-thomas-greenfield-united-nations-gumbo-diplomacy-biden-administration/>> Hozzáférés: 2021. május 11.

A szenátusi meghallgatásán kérdések keresztüzét kellett megválaszolnia korábbi nyilatkozata miatt, amely a savannai egyetemi beszédként híresült el (*Savanna State Speech*)¹⁶. A nagykövetség 2019-ben egy magán tanácsadó cégnél dolgozott, amikor az Egyesült Államok korábbi legmagasabb rangú Afrikával foglalkozó diplomatájaként váratlanul pozitív fényben tüntette fel Kína afrikai jelenlétét egy, az egyetem Konfucius Intézetének szervezésében, megtartott eseményen. Ezt követően többen azzal vádolták, hogy közvetetten támogatja Peking Afrika-politikáját¹⁷. Thomas-Greenfield azóta többször is elhatárolódott korábbi kijelentéseitől és a kongresszusi meghallgatásán hangsúlyozta, hogy erőteljesen és határozottan fog fellépni a Kínai Népköztársasággal szemben. Ez év márciusában az Egyesült Államok tölti be az ENSZ Biztonsági tanácsának elnöki tisztségét, amely lehetőséget teremt az új nagykövetnek, hogy hatékonyabban lépjen fel többek között a Kínával kapcsolatos vitás kérdések kezelésekor.

Az Egyesült Államok védelmi minisztériuma

Írta: Ryan Brockhaus

A Védelmi Minisztérium (Pentagon) az Egyesült Államok végrehajtó hatalmának egyik fő ága. Tevékenységei közé tartozik azon szervezetek koordinációja, amely az Egyesült Államok fegyveres erejével és nemzetbiztonságával foglalkozik. Nemcsak a szárazföldi erők, a haditengerészet vagy a légierő, hanem a négy nemzeti hírszerzőszolgálat és ezek alágazatai is ide tagolódnak be. A szervezetet a védelmi miniszter vezeti, amely egy civil kabineti tisztséget jelent. Az elnöki jelölést követően a miniszterjelöltnek a pozíció elnyeréséhez a szenátus jóváhagyására is szüksége van. A védelmi miniszter a fegyveres erők vezetője, felette csupán az elnök áll a parancsnoki hierarchiában. Közvetlenül a miniszter alá tagolódnak be a miniszterhelyettes és a hadsereg fő ágai: a szárazföldi erők, a haditengerészet, a légierő, továbbá az egyesített vezérkar is¹⁸. A miniszteri tárcához hasonlóan az összes alágazat vezetőinek kinevezése – beleértve a védelmi miniszterhelyettest is – az elnök jelölésétől és a szenátus többségének jóváhagyásától függ.

A védelmi miniszter

2020 november 20-án a Biden-elnökjelölt a nyugdíjazott négy csillagos tábornokot, **Lloyd Austin-t** jelölte a védelmi miniszter pozíciójára. Ez egy meghatározó lépésnek bizonyult, mivel Austin az első afroamerikai férfi, aki a védelmi tárca élére került. A tábornok több

¹⁶ Speech for Savannah State on China-U.S.-Africa Relationships. *The Washington Post*. 2021. január 27. <<https://www.washingtonpost.com/context/speech-for-savannah-state-on-china-u-s-africa-relationships/89b3cecb-6ecc-41d2-b091-0e863725d07e/>> Hozzáférés: 2021. május 11.

¹⁷ Edith M. Lederer - Biden's pick for UN post calls China a strategic adversary. *The Associated Press*. 2021. január 28. <<https://apnews.com/article/joe-biden-biden-cabinet-linda-thomas-greenfield-diplomacy-china-ec8d520ff1a416b36603dba4e91507e2>> Hozzáférés: 2021. május 11.

¹⁸ Bryan Bender – Lara Seligman: Questions Swirl Over Austin's Limited Experience. *Politico*. 2020. december 8. <<https://www.politico.com/news/2020/12/09/lloyd-austin-experience-record-443818>> Hozzáférés: 2021. április 3.

mint 40 évet szolgált az Egyesült Államok Hadseregében és a **Központi Parancsnokság (CENTCOM)** vezetői feladatait látta el 2013 márciusától 2016 áprilisáig. E szervezetben betöltött parancsnoksága alatt részt vett az Iszlám Állam elleni hadműveletek koordinálásában. A szenátus fegyveres erőkket foglalkozó bizottsága (Senate Armed Services Committee) két ízben is 2015-ben és 2016-ban azzal a váddal illette, hogy 2014-ben alábecsülte az Iszlám Állam jelentette fenyegetettségét¹⁹. A bizottság szerint Austin jelentéktelen erőnek minősítette az Iszlám Államot, véleménye szerint az amerikai erőknél Irakra kellett volna koncentrálniuk és nem Szíriára. Nemzetbiztonsági szakértők továbbá aggodalmukat fejezték ki, mivel szerintük a tábornoknak nincsen kellő tapasztalata a csendes-óceáni térséggel kapcsolatban, különösen Kína vonatkozásában. Egyes vélemények szerint a tábornok kinevezése azt mutatja, hogy az új kormányzat kudarcot vallott abban, hogy kompetens jelöltet állítson ki az egyre konfrontatívabban viselkedő Kína ellensúlyozására.

A CENTCOM parancsnoki feladatának ellátása előtt az Irakban állomásozó amerikai fegyveres erők vezetője volt, ahol 2010-től szolgált 2011 decemberéig, ugyanakkor bírálta Obama elnök iraki csapatkivonással kapcsolatos döntését. Austin nyugdíjazását követően több hadiipari és a hadsereg számára beszállító cég, köztük a Raytheon, a Nucor Steel Company valamint a Tenet Healthcare igazgatói tanácsában dolgozott. Miniszteri kinevezése okán az esetleges összeférhetetlenség elkerülése végett, a jövőben nem kíván részt venni azon eszközbeszerzési döntésekben, amelyek a Raytheon vállalat érdekelt lehet (mint például a hadsereg új LRSO rakétáinak esetében, amely szerződés elnyeréséért a Raytheon is versenybe szállt)²⁰. Ennek okán a jövőben a védelmi miniszterhelyettes hatáskörébe fognak tartozni az ehhez hasonló döntések. Biden elnökkel személyes barátságot ápol, amely az iraki parancsnokság idejére nyúlik vissza és a kettőjük közti jó viszony 2016-os nyugdíjazása után is megmaradt. Mivel kevés nyilvános szereplést vállal, ezért sokszor csak a „láthatatlan tábornokként” hivatkoznak rá²¹. Kongresszusi meghallgatásán felmentették a poszt betöltéséhez szükséges azon feltétel alól, amely szerint a védelmi miniszteri tisztséget az aktív katonai szolgálattól legalább hét éve visszavonult személy tölthet csak be. Ezzel Austin a harmadik személy a védelmi miniszterek közül, ki e felmentésben részesült csakúgy, mint 2017 januárjában Trump elnök jelöltje, James Mattis. 2021. január 22-én a szenátusi szavazás alkalmával 93-2 arányban támogatták kinevezését.

¹⁹ Joe Biden Picks Lloyd Austin as Defense Secretary. *Deutsche Welle*. 2020. december 8. <<https://www.dw.com/en/joe-biden-picks-lloyd-austin-as-defense-secretary/a-55859695>> Hozzáférés: 2021. április 2.

²⁰ Erik Lipton – Kenneth Vogel – Michael LaForgia: Biden's Choice for Pentagon Faces Questions on Ties to Contractors. *The New York Times*. 2020. december 15. <<https://www.nytimes.com/2020/12/08/us/politics/lloyd-austin-pentagon-military-contractors.html>> Hozzáférés: 2021. április 2.

²¹ Alex Ward. Retired Gen. Lloyd Austin Chosen as the First Black Person to Lead the Pentagon. *Vox*. 2020. december 8. <<https://www.vox.com/2020/12/7/21755126/lloyd-austin-pentagon-nomination-joe-biden>> Hozzáférés: 2021. április 3.

A védelmi miniszterhelyettes

Kathleen Hicks-t 2020. december 20-án jelölte az elnök a védelmi miniszterhelyettesi pozícióra, majd kinevezését a szenátus szóbeli szavazása után hitelesítették 2021. február 9-én. Hicks ezzel az első nő, aki ezt a pozíciót betölti²². Doktori fokozatát politikaelméletből szerezte a Massachusetts-i Technológiai Intézetben. A Barack Obama elnöksége alatt szintén a Védelmi Minisztériumban dolgozott politikai ügyekért felelős helyettes államtitkárként²³.

Ebben a beosztásában tanácsadóként működött közre az Egyesült Államok nemzetvédelmi és stratégiai céljainak meghatározásában. Korábban a Nemzetközi és Stratégiai Tanulmányok Központ nemzetközi biztonságpolitikai programját is vezette²⁴. Szenátusi meghallgatásán a miniszterasszony kifejezte támogatását az amerikai nukleáris arzenál fejlesztésére és modernizálására, valamint a nukleáris triád (nukleáris fegyverek hordozására alkalmas tengeralattjárók, bombázó repülőgépek és interkontinentális ballisztikus rakéták együttes hadrendben tartása) koncepciójának fenntartására.

Összegezve a leírtakat, Austin és Hicks egy centrista szemléletű védelmi minisztériumot fognak igazgatni annak ellenére, hogy kinevezésük progresszívnek mondható. Minden bizonnyal kellő tapasztalattal rendelkeznek hivatalaik betöltéséhez, s mindketten a kongresszus támogatását tudhatják maguk mögött.

²² Joe Gould: Senate Confirms Hicks as DOD's No. 2. *Defense News*. 2021. február 8. <<https://www.defensenews.com/congress/2021/02/09/senate-confirms-kathleen-hicks-as-dods-no-2/>> Hozzáférés: 2021. április 3.

²³ Kate Sullivan – MJ Lee: Biden Names Kathleen Hicks as First Woman Deputy Defense Secretary. *CNN Politics*. 2020. december 30. <<https://edition.cnn.com/2020/12/30/politics/biden-defense-department-hicks-kahl/index.html>> Hozzáférés: 2021. április 4.

²⁴ Rebecca Kheel: Senate Confirms Biden's Deputy Defense Secretary. *The Hill*. 2021. február 8. <<https://thehill.com/policy/defense/537933-senate-confirms-bidens-deputy-defense-secretary>> Hozzáférés: 2021. április 4.